

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Luomun kasvu ja luomuvälvonta

Antti-Jussi Oikarinen

Luomun kasvuloikka -seminaari

13.3.2019

Ruokaviraston toimipaikat

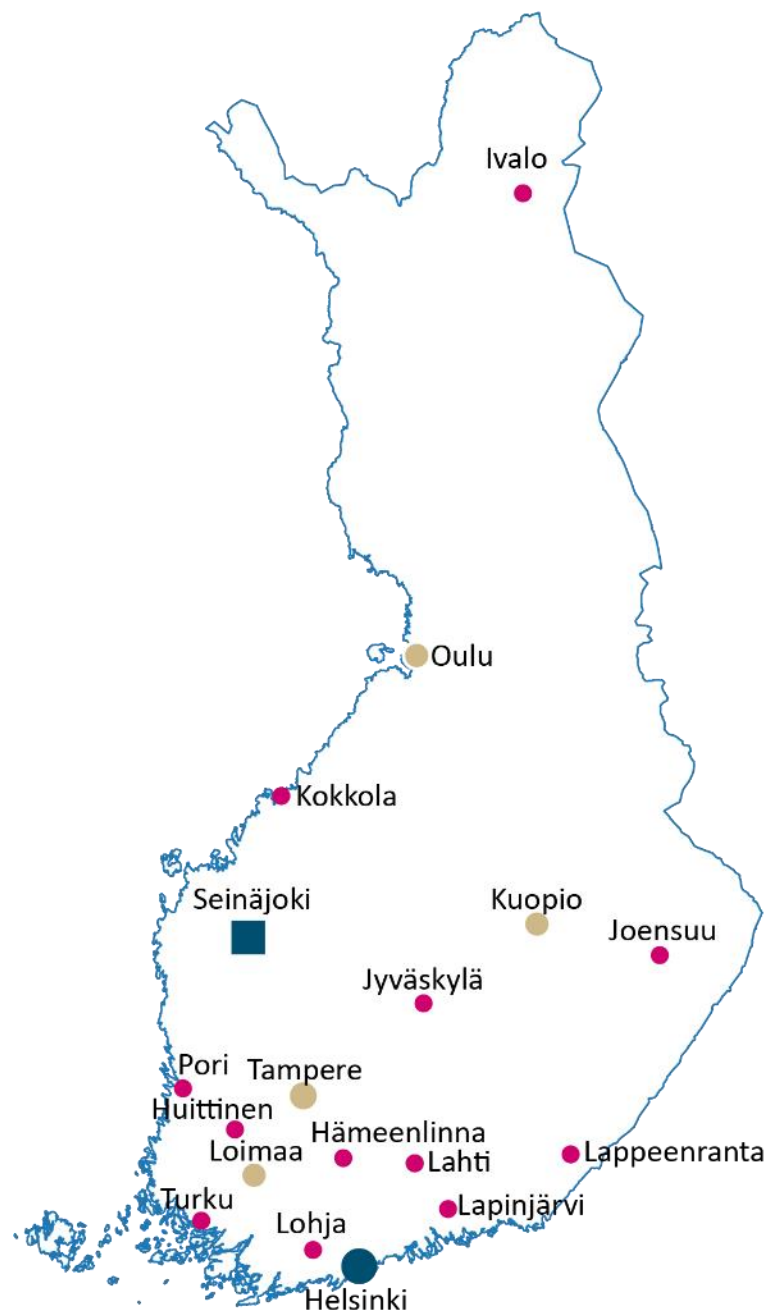

Työntekijöitä

■ yli 100
● yli 100

● 15–50

● alle 15

Ihmisten, eläinten ja kasvien terveyden hyväksi

Maaseudun elinvoimaisuuden tukija

Tietojärjestelmien kehittäjä ja ylläpitäjä

Organisaatio

sisäinen tarkastus

pääjohtaja

esikunta

maaseutu

- maatalous
- maaseudun kehittäminen
- markkinatuet
- varainhoito

elintarvikeketju

- elintarviketurvallisuus
- eläinten terveys ja hyvinvointi
- kasvintuotannon edellytykset ja kasvinterveys

laboratorio ja tutkimus

- eläntautibakteriologia ja -patologia
- kasvianalytiikka
- kemia
- mikrobiologia
- riskinarviointi
- virologia

sisäiset palvelut: henkilöstö, talous, käyttäjäpalvelut, asiantuntijapalvelut

digitaaliset palvelut: projekti-, tietojärjestelmä- ja tietoratkaisut, sovelluskehitys, teknologiaratkaisut

Luomuvalvonnan olemassaolon tarkoitus

Valvonnasta on säädetty EU tasolla, säädöksen otsikossa :

- tuotanto
- tuotteiden merkinnät

Luomuvalvonnan olemassaolon tarkoitus:

- Kuluttajien luottamus: säilyttäminen ja perustelemine
- Markkinat: rehellinen kilpailu ja sisämarkkinoiden toimivuus
- Luomun kehittämisen edellytys : tuotantoehdoista on sovittu, eivät muutu hetkessä

Ruokaviraston luomuvalvonta valvoo sekä ohjaa ja koordinoi valvontaa

- noin 6000 luomuvalvontaan kuuluvaa viljelijää ja yritystä

- **Valvoo:** Ruokaviraston omassa valvonnassa
  - Elintarvikealan luomutoimijoita   noin 800
  - Rehualan luomutoimijoita   noin 45
  - Siemenpakkaamoita   28
- **Ohjaa:**
  - **ELY-keskukset:**
    - noin 4850 toimijaa (noin 11 % kaikista Suomen maatiloista)
    - noin 285 000 hehtaaria peltoa (noin 13 % Suomen pelloista)
  - **Tulli:** maahantuonnin valvonta
  - **Valvira:** Valviran valvonnassa noin 160 luomualkoholitoimijaa
  - **Kuntia:** vähittäiskaupan valvonta
- **Kouluttaa, valtuuttaa, ohjaa, ohjeistaa ja hoitaa maksuliikenteen:**
  - valtuutetut luomutarkastajat (noin 100)
  - tuotantosuunnan mukaiset kirjalliset ohjeet toimijoille

Luomuvalvonta on osa luomubrändiä

- Luomu on **tuotantotapa**.
- Luomuvalvonta on **laatu järjestelmä**
  - Toimijat sitoutuvat sertifiointiin vapaaehtoisesti saadakseen taloudellista hyötyä **LUOMU-brändin** käytöstä.
- Jokaisella luomutilalla käydään kerran kalenterivuodessa;
- Tarkastuksen sisällössä korostuu **alkuperän varmistaminen**
  - Suomalainen raaka-aine voidaan **jäljittää** peltolohkelle
  - Ulkomainen tuote voidaan jäljittää ketjun edelliseen toimijaan ja tarvittaessa saada lisätietoja toimijan tarkastuslaitokselta.
- **Luomutarkastajat puhuvat ”luomua”**
  - Valtuutetuilta luomutarkastajilta edellytetään neuvojan tietotasoa.

Luomuvalvonta valmentaa

- Luomuvalvonta opastaa aloittavaa toimijaa saattamaan toimintansa luomusäädösten mukaiseksi:
  - Oman toiminnan riskit ja kirjanpito hallintaan luomusuunnitelmaohjeella
  - Tuotejäljitettävyys hallintaan jäljitettävyysohjeella
  - Luomuehdot kirjanen antaa ohjeita koostumuksesta, merkinnöistä ja muista luomun vaatimuksista
  - Luomutuonnin ehdot, opastaa luomutuojaa
- Jokaisen valvontaan kuuluvan toimijan luokse tehdään valvontakäynti vuosittain (poikkeuksena tukut)
  - Tarkastuskäynnillä käydään läpi koko luomutoiminta, mm. uusimmat tuotteet, jäljitettävyys, tasekirjanpito ja erilläänpito- ja puhdistustoimet
  - Toimija saa tarvittaessa ohjeita menettelyidensä parantamiseksi

Luomuvalvonta palvelee

- Ruokaviraston luomuvalvonta tukee luomutuotteiden vientiä selvittämällä ja myöntämällä Ruokaviraston valvonnassa oleville luomuviejille kohtemaan viranomaisten vaatimia todistuksia:
  - luomutodistuksia
  - toimijakohtaisia luomusertifikaatteja, joissa kuvataan tarkemmin mitä luomuprosesseja luomutoimijalla on
  - kauppakohtaisia luomusertifikaatteja, joita varten tehdään erillinen jäljitettävyysselvitys ja jossa täsmennetään rahtitiedot
- <https://www.ruokavirasto.fi/yritykset/tuonti-ja-vienti/vienti-eun-ulkopuolelle/vientitodistukset/luomutodistukset/>

Miten luomuvalvonnalla tuemme **tätä** kasvua ?

Luomutuotannon kannattavuus, %

- Varmistamalla että tuotantoehtoja on ymmärretty oikein
- Valvomalla riittävästi mutta kuitenkin valmentavalla otteella
- Karsimalla kustannuksia, missä on mahdollista (esim sähköisiä palveluja lisäämällä)

Miten luomuvalvonnalla tuemme **tätä** kasvua ?

- Luomua ostavat kuluttajat
  - Luomuruoan kulutuksen arvo
  - Luomutuotteiden arvo
  - Luomutuotteiden vienti
-
- Varmistamalla että kuluttaja ja muut ostajat luottavat luomumerkintään ja sen antamaan lisäarvoon

Turvallisuutta ja kilpailukykyä
ruokaketjun kumppanina

RUOKAVIRASTO

Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

